

Forord

Med virkning fra juni 2007 blev den daværende forordning (EF) 259/93 af 1. februar 1993 om overvågning af og kontrol med overførsel af affald inden for, til og fra Det Europæiske Fællesskab ophævet, og den eksisterende forordning (EF) 1013/2006 af 14. juni 2006 om overførsel af affald ("transportforordningen") trådte i kraft. Hermed blev den ændrede OECD beslutning om overførsel af affald til nyttiggørelse indenfor OECD C (2001)107 implementeret i EU lovgivning, ligesom EU's implementering af Basel konventionen blev ajourført. Den nye transportforordning indførte bl.a. to lister over affald - en "grøn" liste og en "orange" liste - i stedet for de hidtidige tre affaldslistes - "rød", "orange" og "grøn".

Transportforordningens bilag III, IIIA og IIIB lister det såkaldte "grønlistede" affald, mens bilag IV og IVA udgør det såkaldt "orangelistede" affald. Affald betegnes som "ulistet", såfremt det ikke findes på hverken de grønne eller de orange lister, jf. artikel 3, stk. 2.

I modsætning til orangelistet og ulistet affald, kan grønlistet affald importeres/eksporteres til nyttiggørelse uden forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke fra Miljøstyrelsen. De procedure- og kontrolmæssige krav er dermed mere lempelige for grønlistet affald, der overføres med henblik på nyttiggørelse, og der er således alene krav om, at overførslen skal være ledsaget af et bilag VII, jf. artikel 18, der rummer en række oplysninger, som er relevante for sporingen af affaldet.

Man skal dog være opmærksom på, at overførsler af grønlistet affald til nyttiggørelse i ikke-OECD lande er underlagt et helt særligt kontrolregime, der ofte indebærer krav om forudgående skriftlig anmeldelse og samtykke. Da dette regime ændres løbende og ofte, skal man forud for eksport altid sikre sig, at man agerer efter de seneste og opdaterede regler. Dette kan ske via Miljøstyrelsens eller Kommissionens hjemmeside.

Det skal fremhæves, at det grønlistede affald, der er listet på bilag III, IIIA og IIIB, er affaldsfraktioner, der betragtes som relativt uproblematisk håndteringsmæssigt og miljømæssigt set, og som derfor ret let kan indgå som råstoffer i produktion af nye produkter. En forudsætning herfor er, at affaldet ikke er blandet med andre affaldsfraktioner, hvorfor der stilles relativt store krav til renheden af dette affald.

For to affaldsfraktioner (B1010 og B1050) er der angivet en specifik vejledende procentgrænse (vol-%) for den accepterede mængde urenheder i affaldet. Mængden af urenheder skønnes ved visuel inspektion af affaldet. For alle andre fraktioner kræver det en konkret vurdering, hvorvidt mængden af urenheder, andet affald eller forureninger i affaldet er ubetydelig i forhold til karakteren og dermed klassificeringen af affaldet.

I forlængelse heraf angiver indledningen - eller "chapeauen" i EU-jargon - til forordningens bilag III yderligere følgende om affald, der er grønlistet:

"Uanset om affald står på denne liste eller ej, må det ikke underlægges de generelle oplysningskrav i artikel 18, hvis det er forurenet med andre materialer i en sådan udstrækning,

a) *at de risici, der er forbundet med affaldet, når der henses til farlighedsegenskaberne i bilag III til direktiv 91/689/EØF med senere ændringer, er så meget større, at det bør behandles efter proceduren med skriftlig forhåndsanmeldelse og samtykke, eller*

b) at genvinding af affaldet på en miljømæssigt forsvarlig måde forhindres.”

Uanset om affald er grønlistet eller ej, må det således ikke være forurennet med andre materialer i en sådan udstrækning, at det må anses for farligt. Desuden må en forurening af affaldet heller ikke medføre, at genvinding af affaldet på en miljømæssigt forsvarlig måde forhindres.

Det skal i denne sammenhæng understreges, at det er et generelt krav i forordningen og direktiv 2008/98/EF om affald, at al affaldsbehandling skal foregå miljømæssigt forsvarligt, jf. artikel 49 i forordningen, der henviser til artikel 13 i affaldsdirektivet. Miljømæssig forsvarlig behandling er således ikke et relevant kriterium ved klassificeringen af affald på de respektive lister/bilag til forordningen. ”Chapeauen”/indledningen til bilag III, refererer således ikke til et klassificerings-kriterium men til håndhævelsen af et forsigtighedsprincip i klassificeringen. Dvs. ”chapeauen”/indledningen kan alene bruges til en ”strengere” klassificering; den kan ikke anvendes ”omvendt” til en lempeligere klassificering med henvisning til behandlingsmulighederne på modtageranlægget.

Det vil altså sige, at bare fordi affaldet kan behandles på et avanceret anlæg, som kan håndtere store mængder urenheder, er dette ikke i sig selv relevant for klassificeringen eller ensbetydende med, at affaldet bliver grønlistet.

Udover at overførsel af grønlistet affald til nyttiggørelse skal være ledsaget af forordningens bilag VII, er der desuden en forpligtelse til at indberette oplysninger om affaldet og behandling af dette, samt import og eksport til Miljøministeriets affaldsdatasystem, jf. § 69 i bekendtgørelse om affald nr. 224 af 7. marts 2011.

Da klassificeringen af affaldet har konsekvenser af procedure- og kontrolmæssig karakter, er det vigtigt, at det grønlistede affald identificeres og vurderes korrekt.

At affaldet er blandet med andre affaldsfraktioner eller er forurennet med andre materialer som angivet i indledningen til bilag III og dermed ikke er grønlistet, forhindrer ikke, at affaldet kan overføres ud af Danmark. Overførslen skal blot anmeldes forudgående til afsenderlandets kompetente myndighed (dvs. Miljøstyrelsen, når Danmark er afsenderland), og der skal indhentes accept fra de berørte modtager- og transitlande.

Formålet med denne vejledning er at assistere virksomheder og myndigheder, der frembringer, håndterer, transporterer, eksporterer og kontrollerer affald, i at vurdere affaldet korrekt. Hensigten med vejledningen er således at give hjælp og assistance til de vurderinger, der skal foretages i forbindelse med klassificering af affald på listerne til transportforordningen. Indholdet repræsenterer Miljøstyrelsens fortolkning af regelgrundlaget og er alene vejledende. I tilfælde af uenighed om forståelsen af reglerne, træffes den endelige afgørelse af domstolene.

De proceduremæssige krav til affaldsoverførsler behandles ikke i denne publikation. Der henvises til opslag om import/eksport af affald på Miljøstyrelsens hjemmeside, hvor vejledninger hertil kan findes.

Den østrigske vejledning om klassificering af affald på den grønne liste har været til stor inspiration for denne danske vejledning. Også mange andre af EU's medlemsstater har udarbejdet vejledninger og detaljerede hjemmesider for transportforordningen, de fleste dog med fokus på *procedurene* for den grænseoverskridende transport.

Udviklingen af vejledningen er fulgt af netværksgruppen vedrørende Transportforordningen 1013/2006 om overførsel af affald:

- Esbjerg Kommune, Ulla Baggesgaard,
- Esbjerg Kommune, Dorthe Waldemar,
- Frederikshavn Kommune, Jacob Staufeldt,
- Frederikshavn Kommune, Jesper Ø. Christensen,
- Fredericia Kommune, Henriette Corlin,
- Guldborgsund Kommune, Dorte Ploug,
- Guldborgsund Kommune, Inge Nielsen,
- Helsingør Kommune, Lotte W. Rahbek,
- Hjørring Kommune, Lene Christensen,
- Københavns Kommune, Søren Jensen,
- Københavns Kommune, Tonny Pedersen,
- Lolland Kommune, Gorm V. Sørensen,
- Norddjurs Kommune, Knud Egon Schultz,
- Odense Kommune, Vivian Andersen,
- Slagelse Kommune, Martin Poulsen,
- Slagelse Kommune, Nicolai Mikkelsen,
- Thisted Kommune, Anna Brit Ulbjerg,
- Tønder Kommune, Carsten Johansen,
- Tønder Kommune, Inge Feddersen,
- Åbenrå Kommune, Inge Von Essen
- Ålborg Kommune, Else Kristiansen,
- Århus Kommune, Lis Wortmann,
- Miljøstyrelsen (tidligere Miljøcenter Odense), Jørn Hessellund Jeppesen,
- Miljøstyrelsen (tidligere Miljøcenter Århus), Ulla Seerup,
- Rigspolitiet, Freddy Agerskov,
- Miljøstyrelsen, Dorte S. Jacobsen,
- Miljøstyrelsen, Maria Lauesen,
- Miljøstyrelsen, Trine Leth Kølby,
- Miljøstyrelsen, Søren R. N. Madsen,
- Miljøstyrelsen, Lone Schou

Trine Leth Kølby, Lone Schou, Thilde Fruergaard og Annette Schneider, Miljøstyrelsen, har ledet arbejdet med vejledningen, som er gennemført for Miljøstyrelsen af Bjørn Bauer, Ida Bode, Jens Christensen og Karen B. Kristensen fra PlanMiljø ApS.